

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Petro Abbati Praemonstraten. & ceteris Abbatibus & Canonicis
Praemonstraten. ordinis, tam praesentibus, quàm futuris, regularem vitam
professis in perpetuum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

adversum se partes duxerint proponenda; & si bona Ecclesie ipsius Archiepiscopi tempore diminuta sunt, vel etiam augmentata, vocatis ad vos qui fuerint evocandi, sine personarum acceptione, solum Deum habentes prae oculis, servato juris ordine, inquiratis plenissime veritatem, & usque ad diffinitivam sententiam remoto appellationis obstaculo procedentes, gesta omnia sub sigillorum vestrorum testimonio nobis transmittatis; certum terminum partibus assignantes, ad quem recepturae sententiam nostro se conspectui representent. Testes appellatione rem. cogantur. Provisuri ne hujus occasione discordiae, bona Arbo- ren. Ecclesie ab alterutra parte per dilapidationis vitium distrahantur. Nullis literis obstantibus prater assensum partium &c. Datum Reat. III. Idus Augusti.

LEMOVICEN. EPISCOPO.

Epif. 310.
Quod Clerico-
rum vitia libe-
re & audacter
corrigere possit.

AD audientiam nostram resignificante pervenit quod cum corrigere vis Clericorum excessus excercitium negociationem illicitam & usuras, vacantium ludis illicitis, & habentium concubinas, ipsi, ut tuam correctionem eludant, ad sedem apostolicam vocem appellationis emittunt. Ne igitur excessus delinquentium hac occasione remaneant impuniti, fraternitati tuae auctoritate presentium duximus indulgendum, ut praedictos excessus corrigas & emendes; & si qui super hoc duxerint ad sedem apostolicam appellandum, statuis eis terminum competentem: infra quem si appellationem prosequi forte noluerint, ex tunc in eos correctionem non differas sublato appell. obstaculo canonicam exercere. Datum Reat. III. Idus Augusti.

PETRO ABBATI
Præmonstraten. & ceteris Abbatibus &
Canonicis Præmonstraten. ordinis, tam
presentibus, quam futuris, regularem
vitam professis in perpetuum.

Epif. 311.
De illorum ap-
probatione, de-
que privilegiis
& vivendi ra-
tione.

IN eminenti apostolicae sedis specula, licet immeriti, disponente Domino constituti, pro singulorum statu solliciti esse compellimur, & ea sincere tenemur amplecti quae ad incrementum religionis pertinent, & ad virtutum spectant ornatum: quatenus religiosorum quies ab omni sit perturbatione secuta, & a jugo

mundanae oppressionis servetur illaesa, cum apostolica fuerit tuitione munita. Attendentes itaque quomodo religio & ordo vester multa refulgens gloria meritum, & gratia redolens sanctitatis, palmites suos a mari usque ad mare extenderit, ipsum ordinem & universas domos ejusdem ordinis apostolicae protectionis praesidio duximus conservandas, & praesenti privilegio muniendas. Eapropter, dilecti in Domino filij, vestris justis postulationibus benignius annuentes, ad exemplar felicitatis recordationis Alexandri, Lucij, Urbani, & Clementis praedecessorum nostrorum Romanorum Pontificum, universas regulares institutiones & dispositiones, quas de communi consensu vel majoris & sanioris partis fecistis, sicut inferius denotantur, auctoritate apostolica roboramus, & praesentis scripti privilegio communimus. Videlicet ut ordo canonicus, quemadmodum in Praemonstraten. Ecclesia secundum beati Augustini regulam & dispositionem recolendae memoriae Norberti quondam Praemonstraten. ordinis institutoris & successorum suorum in candido habitu institutus esse dignoscitur, per omnes ejusdem ordinis Ecclesias perpetuis temporibus inviolabiliter observetur, & ejusdem penitus observantiae. Idem quoque libri, qui ad divinum officium pertinent, ab omnibus ejusdem ordinis uniformiter teneantur: nec aliqua Ecclesia vel persona ordinis vestri adversus communia ipsius ordinis instituta privilegium aliquod postulare, vel obtentum audeat quomodolibet retinere. Nulla etiam Ecclesiarum ei, quam genuit, quamlibet terreni commodi exactionem imponat; sed tantum pater Abbas curam de profectu tam filij Abbatis quam fratrum domus illius habeat, & potestatem habeat secundum ordinem corrigendi quae in ea noverit corrigenda; & illi ei tanquam patri reverentiam filialem humiliter exhibeant. Abbas autem Praemonstraten. Ecclesiae, quae mater esse dignoscitur aliarum, non solum in his Ecclesiis quas instituit, sed etiam in omnibus aliis ejusdem ordinis, & dignitatem & officium patris obtineat, & ei ab omnibus tam Abbatibus quam fratribus debita patri obedientia impendatur. Praeterea omnes Abbates ordinis vestri singulis annis ad generale Capitulum Praemonstraten. postposita omni oc-

caſione conveniant, illis ſolis exceptis quos à labore viæ corporis retardaverit infirmitas: qui tamen idoneum pro ſe delegare debebunt nuncium, per quem neceſſitas & cauſa remotionis ſuæ Capitulo valeat nuntiari. Hi autem qui in remotioribus partibus habitantes, ſine gravi difficultate ſingulis annis ſe nequiverint Capitulo præſentare, in eo termino conveniant qui in ipſo eis Capitulo fuerit conſtitutus. Si verò quilibet Abbatum aut Præpoſitorum per contumaciam veſtrum Capitulum frequentare deſierint, liceat Abbati Præmonſtratenſi, conſilio ſui Capituli, eos uſque ad dignam ſatiſfactionem ſententia percellere regulari, & ſententiam, quam præfatus Præmonſtraten. Abbas, ſive in generali Capitulo, ſive extra Capitulum, conſilio coabbatum in Prælatos & ſubditos totius ordinis veſtri canonicè tulerit, nulli Archiepiſcoporum ſeu Episcoporum, niſi fortè de mandato Romani Pontificis, liceat relaxare. In generali igitur veſtro Capitulo præſidente Abbate Præmonſtraten. ceteriſque confidentibus, & in ſpiritu Dei cooperantibus, de his quæ ad ædificationem animarum, ad inſtructionem morum, & ad informationem virtutum, atque incrementum regularis diſciplinæ ſpectabunt, fermo diligens habeatur. Porro de omnibus quæſtionibus & querelis, tam ſpiritualibus, quàm temporalibus, quæ in ipſo Capitulo propoſitæ fuerint, illud teneatur irrefragabiliter & ſervetur quod Abbas Præmonſtraten. cum his qui ſanioris conſilij & magis idonei apparuerint, juſtè ac providè judicabit. Sanè ſi Abbas aliquis veſtri ordinis infamis, vel inutilis, aut ordinis ſui prævaricator inventus fuerit, & priùs per patrem ſuum Abbatem aut per nuncios ejus admonitus, ſuum corrigere & emendare delictum neglexerit, aut cedere (ſi amovendus fuerit) ſponte noluerit, auctoritate generalis Capituli deponatur, & depoſitus, ſine dilatione ad domum unde exivit, ſeu ad aliam ejusdem ordinis, quam elegerit, ſine ulla conditione temporalis commodi revertatur, in obedientia Abbatis, ſicut ceteri fratres ipſius domus, firmiter permanſurus. Idipſum etiam alio tempore, ſi neceſſe fuerit, & Capitulum ſine ſcandalo vel periculo expectare nequiverit, per Abbatem Præmonſtratenſem, & patrem Ab-

batem, & alios Abbates, quos vocaverit, fieri licebit. Quòd ſi depoſitus in ſe datæ ſententiæ contumaciter contraire tentaverit, tam ipſe quàm principales ejus qui de ordine veſtro fuerint in ſua contumacia fautores, ab Abbate Præmonſtraten. & ceteris Abbatibus cenſura eccleſiaſtica, donec ſatiſfaciant, arceantur. Verùm cum aliqua Eccleſiarum veſtrarum Abbate proprio fuerit deſtituta, vel cum ibi Abbatis electio regulariter non fuerit celebrata, ſub patris Abbatis poteſtate ac diſpoſitione conſiſtat, & cum ejusdem conſilio, qui eligendus fuerit, à Canonicis eligatur. Electo autem fratres Eccleſiæ ſtatim obedientiam promittant: qui non quaſi abſolutus à poteſtate patris Abbatis, vel ordinis ſui, Archiepiſcopo vel Episcopo, in cujus dioceſi fuerit, præſentetur, plenitudinem ab eo officij percepturus: ita tamen quòd poſt factam Archiepiſcopo vel Episcopo ſuo profeſſionem, occaſione illa non trãſgrediatur conſtitutiones ordinis ſui, nec in aliquo ejus prævaricator exiſtat. Si quis etiã ex vobis canonicè electus in Abbatem, dioceſano Episcopo ſemel & iterum per Abbates veſtri ordinis præſentatus, benedictionem ab eo non potuerit obtinere, ne Eccleſia, ad quam vocatus eſt, deſtituta conſilio periclitetur, officio & loco Abbatis plenariè ſecundùm ordinem fungatur in ea, tam in exterioribus providendis, quàm in interioribus corrigendis, donec aut interventu generalis Capituli veſtri, aut præcepto Romani Pontificis, ſeu Metropolitani, benedictionem ſuam obtineat. Porro nulla perſona eccleſiaſtica pro chrismate, aut conſecrationibus, & ordinationibus, aut pro ſepultura, pretium, aut pro benedicendo Abbate, & deducendo in ſedem ſuam, paleſtrum aut aliquid aliud à vobis exigere, nullus veſtrum, etiam ſi exigatur, dare præſumat: quia & exigentem & dantem nota & periculum ſimoniacæ pravitatis involvit. Ceterùm ſi aliqua Eccleſiarum veſtrarum paſtoris ſolatio deſtituta, inter fratres de ſubſtituendo Abbate diſcordia fuerit vel ſciſſura ſuborta, & ipſi facile ad concordiam vel unitatem revocari nequiverint, pater Abbas conſilio coabbatum ſuorum eis idoneam provideat perſonam, & illi eam ſine contradictione recipiant in Abbatem: quam ſi recipere contempſerint, ſententiæ ſub-

jaceant, quam pater Abbas cum consilio coabbatum suorum in eos duxerit auctoritate ordinis promulgandam. Ad hæc, quoniam Præmonstraten. Ecclesia prima mater est omnium Ecclesiarum totius ordinis, & patrem super se alium non habet, sicut ad cautelam & custodiam ordinis statutum est, per tres primos Abbates Laudunen. Floressien. Cuiusiacen. annua ibidem visitatio fiat; & si quid in ipsa domo corrigendum fuerit, absque majori per eos audientia corrigatur. Quod si Abbas in corrigendo tepidus, & fratres sapius moniti incorrigibiles permanferint, ad generice Capitulum referatur, & sicut melius visum fuerit, consilio generalis Capituli emendetur; & sententia in hac parte Capituli sine retractatione aliqua observetur. Quoties verò Ecclesia Præmonstraten. sine Abbate fuerit, ad præfatos tres Abbates ejus cura respiciat, & à Canonicis ipsius Ecclesiæ, cum eorum consilio, persona in Abbatem idonea eligatur, ad consilium suum quatuor aliis Abbatibus ad eandem Eccle. pertinentibus pariter advocatis, quos ipsi Canonici providerint advocandos. Liceat quoque unicuique matri Eccle. ordinis vestri cum consilio Abbatis Præmonstraten. de Abbatibus Ecclesiarum, quæ ab ea processisse noscuntur, sive etiam de alia ejusdem ordinis inferiore Ecclesia, sibi quemcunque voluerit (si tamen idoneus extiterit) in Abbatem assumere. Personam autem de alio ordine nulla Ecclesiarum vestrarum sibi eligat in Abbatem; nec vestri ordinis aliqua in Abbatem monasterij alterius ordinis, nisi de auctoritate Rom. Ecclesiæ, ordinetur. Nulli etiam Canonicos vel Conversos vestros sine licentia Abbatum recipere, aut susceptos liceat retinere. Sanè nulli Ecclesiæ vestri ordinis liceat ad aliquam aliam professionem temeritate qualibet se transferre. Si quæ verò Ecclesiæ Canonicorum alterius ordinis ad ordinem vestrum venerint, ad Ecclesiam vestri ordinis habeant sine reffragatione respectum in qua vestrum noscuntur ordinem assumpsisse. Præterea, si inter aliquas Ecclesias vestri ordinis de temporalibus quæstio emerferit, non extra ordinem ecclesiastica vel secularis audientia requiratur, sed mediante Præmonstraten. Abbate, & ceteris, quos vocaverit, aut caritative inter eas componatur, aut auditis utrinque ratio-

nibus eadem controversia justo judicio terminetur. Ad majorem quoque ordinis vestri pacem conservandam, districtius prohibemus, ne aliquis Prælatorum vel subditorum vestrorum in his quæ ad disciplinam & instituta ordinis spectant, audeat, prout statutum est in Lateranensi Concilio, appellare; sed si quisquam appellare tentaverit, nihilominus illi quorum interest regularem disciplinam exercere debebunt. De cetero, quoniam à strepitu & tumultu secularium remoti, pacem & quietem diligitis, grangias vestras & curtes, sicut & atria Ecclesiarum, à pravorum incurfu & violentia libera fore sancimus; prohibentes ut nullus ibi hominem capere, spoliare, verberare, seu interficere, aut furtum vel rapinam committere audeat. Ad evitandas verò secularium virorum frequentias, liberum sit vobis, salvo jure dioecesanorum Episcoporum, oratoria in grangiis & curtibus vestris construere, & in ipsis vobis & familiæ vestræ divina officia, cum necesse fuerit, celebrare, & ipsam familiam, nisi aliqui sint qui in vicinia habeant propria domicilia, ad confessionem, communionem, & sepulturam cum vestri ordinis honestate suscipere. Liceat quoque vobis personas liberas & absolutas è seculo fugientes ad conversionem recipere, & eas cum rebus suis sine contradictione aliqua retinere. Infirmos quoque absolutos, qui in extrema voluntate ad vos se transferri aut apud vos sepeliri deliberaverint, nullus impedire seu res eorum legitimas detinere præsumat: salva tamen heredum legitima portione, & canonica justitia illarum Ecclesiarum à quibus mortuorum corpora assumuntur. Ad majorem etiam ordinis vestri reverentiam & regularis disciplinæ observantiam, vobis, filij Abbates, subjectos vestros ligandi & solvendi plenam concedimus facultatem. Quia verò singula quæ ad religionis profectum & animarum salutem ordinastis, præfenti abbreviationi nequiverè annecti, nos cum his quæ præscripta sunt, consuetudines vestras, quas inter vos religionis intuitu regulariter statuistis, & deinceps auctore Domino statuistis, auctoritate apostolica roboramus, & vobis vestrisque successoribus, & omnibus qui ordinem vestrum professi fuerint, perpetuis temporibus inviolabiliter observandas decernimus; nec aliquæ li-

teræ habeant firmitatem, quæ tacito nomine Præmonstraten. ordinis, contra libertates vobis ab apostolica sede indulgas fuerint impetratæ. Sanè laborum vestrorum, quos propriis manibus aut sumptibus colitis, sive de nutrimentis vestrorum animalium, nullus à vobis decimas exigere vel extorquere præsumat, licet fundorum dominis pro rei proprietate aliquem censum vel quotamlibet partem frugum reddatis. Interdicimus verò Episcopis & aliis Ecclesiarum Prælati, nisi servato evectiois numero in Lateranen. Concilio constituto, in vestris monasteriis hospitari. Ad grangias autem vestras & ad curtes hospitandi gratia, nõ nisi in magna necessitate, divertant, & tunc contenti sint ipsarum mansionum cibariis consuetis cum honestate atque caritate exhibitis. Nulli autem seculari personæ vel ecclesiasticæ in aliqua domorum vestrarum liceat carnibus vesci, nisi manifestæ ægrotudinis causa, & hoc in solis monasteriis conventualibus vestris. Prohibemus insuper ne aliqua persona fratres ordinis vestri audeat ad secularia judicia provocare. Sed si quis adversus eos aliquid sibi crediderit de jure competere, sub ecclesiastici examine judicij experiendi habeat facultatem. Licetum præterea vobis sit in causis vestris fratres vestros idoneos ad testificandum adducere, & eorum testimonio, sicut rectum fuerit, & propulsare violentiam & justitiam vindicare. Prohibemus quoque ne cuilibet ecclesiasticæ vel seculari personæ fas sit in Ecclesiis vestris contra statuta Lateranen. Concilij tallias exercere, vel quaslibet alias vobis * ineptas & iniquas exactiones imponere. Interdicimus etiam vobis, ne feras, aves, canes, sues, & cetera hujusmodi curiositatis animalia à quolibet ad nutriendum sive custodiendum in detractionem vestri ordinis suscipere præsumatis. Porro ut quietius Deo servire possitis, & discurrendi à vobis necessitas auferatur, præsentis scripto duximus indulgendum, ut si Episcopis vestris aut malitiosè differentibus vel pro justo impedimento non valentibus ordinationes & cetera ecclesiastica ministeria vobis conferre, aliquem Episcopum, de cujus ordinatione & officio plena sit vobis noticia, hospitem vos habere contigerit, liberum sit vobis ab eo & ordinationes & cetera sacramenta suscipere, dum tamen præjudicium dioc-

* f. indebitas

fano Episcopo non debeat generari. Præterea postulationi vestræ clementius inclinati, præsentis pagina duximus inhibendum, ne quis Archiepiscopus, vel Episcopus, aut eorum officiales, Ecclesias vestras, seu regulares personas earum, absque manifesta & rationabili causa interdicere seu suspendere præsumat. Sed si quid in eis fuerit corrigendum, ad audentiam generalis Capituli Præmonstraten. referatur, & ibi, prout justitiæ & honestati congruerit, emendetur. Porro si qui Episcopi aut eorum officiales in personas vestras aut Ecclesias sententiam aliquam contra libertatem eisdem à prædecessoribus nostris vel à nobis indultam promulgaverint, eandem sententiam, tanquam contra apostolicæ sedis indulta prolata, statuimus irritandam. Decernimus ergo &c. salva sedis apostolicæ auctor. Si qua igitur &c. Datum Reat. per manum Raynaldi Domini Papæ Notarij, Cancellarij vicem agetis, VI. Kal. Aug. Indictione prima, anno Dominicæ Incarnationis M C XCVIII. Pont. verò Domini Innocentij Papæ III. anno primo.

DECAN. V LIX BONENSI,
de Alcobatia & sancte Mariæ de
Carcadi Prioribus.

EX insinuatione venerabilis fratris nostri Colimbrien. Episcopi nostris est auribus intimatum, quod cum indulgentia, quæ concessa dicitur Canonicis sanctæ Crucis à bonæ memoriæ Mich. prædecessore suo, Colimbrien. Canonicorum subscriptiones contineat, nunquam tamen in ea dicti Canonici subscripserunt, cujus tenor talis esse proponitur. IN NOMINE PATRIS ET FILII ET SPIRITVS SANCTI. Amen. Ego M. Dei gratia Colimbrien. Episcopus sciens, ut ait B. Gregorius, valde necessarium & honestum esse Deo servientium quieti prospicere, atque de eorum perpetua securitate tractare, & attendens nihilominus Colimbrien. monasterium S. Crucis à sacrosancta Rom. Ecclesia, quæ caput & mater est omnium Ecclesiarum, per Dei gratiam integram libertatem habere, laudo & confirmo & cum assensu Canonicorum meorum spontanea voluntate confirmamus libertatem, vobis scilicet & Domino I. ejusdem monasterij Priori, & ceteris fratribus tam præsentibus quàm futuris in eodem

Epif. III.
Committer
eis causa Epif.
Colimbrien
& monasterij
sanctæ Crucis.